

Kā jaunās prasības banku sektorā ietekmēs tranzītbiznesa nozari?

Artūrs Surmovičs
Zvērinātu advokātu birojs «BDO Law»
Vecākais jurists

Kas notiek?

TVXNET

ZIŅAS

APOLLO

SPORTS

AUTO

EGOISTE

SAIMNIECE

IZKLAIDE

SEJAS

«Lursoft»: Sadarbība ar čaulu kompānijām būs jāpārtrauc 20 000 Latvijas uzņēmumu

TVNET/LETA 2018. otrdiena 10. aprīlis 07:57

dienas
bizness

VISAS ZIŅAS

VIDOKĻI

GALERIJAS

AUTORI

LASĪTĀJU DISKUSIJAS

LSM.LV Latvijas Sabiedriskie Mediji

RĪGĀ skaidrs ☀️ +28 °C,

#Olainfarm #ABLV Bank #Vispārīgā datu aizsardzības regula

Uzņēmēji: vēršanās pret čaulas kompānijām nedrīkst pāraugt raganu medībās

RE! Panorāma

Ieteikt: 7 4 Tweet Ieteikt

11. aprīlis, 20:37 | [Ekonomika](#)

Autori: [Kārlis Rokis](#) (LTV Ziņu dienesta kordinators) | [DELFI](#) | [Ziņas](#) | [Bizness](#) | [Aculecinieks](#) | [Sports](#) | [Auto](#) | [Kultūra](#) | [Viņa](#) | [Cālis](#) | [Tasty](#) | [Māja](#)

[Biznesa vide](#) | [Uzņēmumi](#) | [Tehnoloģijas](#) | [Bankas un finanses](#) | [Budžets un nodokļi](#) | [Ekonomik](#)

DELFI > [BIZNESS](#) > TRANSPORTS UN LOĢISTIKA

'Vitol': čaulas kompāniju ierobežošana reāli strādājošus tranzīta uzņēmumus nevar skart (4)

LETA | 21. maijs 2018 10:08

Pārcentība banku caurspīdīguma jomā iesit tranzītam

2018. gada 04. aprīlis plkst. 8:01

Autors: [Egons Mudulis](#)

TVXNET

НОВОСТИ

ЗВЕЗДЫ

Лес рубят - щепки летят: Citadele банка перекрыла кислород компани с 20-летним стажем

LETA 22 мая 2018 года 11:04

Jaunās prasības banku sektorā

- ❑ 2018.gada 9. maijā spēkā stājās grozījumi Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likumā (NILLTFNL).
- ❑ Grozījumi liedz kredītiestādēm, maksājumu iestādēm u.c. sadarboties ar **čaulas veidojumiem** (t.s. **shell companies**).

Grozījumu mērķis

- ❑ Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (turpmāk - FKTK) apkopotā informācija par 2017. gada ceturto ceturksni liecina, ka čaulas kompāniju kredīta apgrozījuma īpatsvars visu klientu kredīta apgrozījumā:
 - Vidēji Latvijas Republikas kredītiestādēs – 27,8 %
 - Nerezidentu bankās – 44,52 %
- ❑ **Mērķis:** stiprināt finanšu sistēmu, samazinot paaugstināta riska darījumu skaitu ar īpaši augsta riska klientiem, kas ir čaulas veidojumi.

Čaulas veidojums (shell company)

- ❑ nav juridiskās personas saistības ar faktisku saimniecisko darbību vai juridiskās personas darbība veido mazu vai neveido nekādu ekonomisko vērtību un likuma subjekta rīcībā nav dokumentāras informācijas, kas pierāda pretējo;
- ❑ valstī, kurā juridiskā persona reģistrēta, normatīvie akti neparedz pienākumu sagatavot un iesniegt attiecīgās valsts pārraudzības institūcijām finanšu pārskatus, tai skaitā gada finanšu pārskatus, par savu darbību;
- ❑ valstī, kurā juridiskā persona reģistrēta, juridiskajai personai nav saimnieciskās darbības veikšanas vietas (telpas).

Aizliegums sadarboties ar čaulas veidojumiem attiecas uz gadījumiem, kad juridiskā persona uzskatāma par čaulas veidojumu atbilstoši vienlaikus a) un b) apakšpunktos noteiktajām pazīmēm.

Subjektu rīcība

- ❑ Kredītiestādes izbeidz darījuma attiecības un gadījuma rakstura darījumus ar klientiem – čaulas veidojumiem. Izbeidzot darījuma attiecības, kredītiestāde pieprasa klienta saistību pirmstermiņa izpildi.

- ❑ Nepastāvot aizdomām, ka Klienta kontā esošie naudas līdzekļi tieši vai netieši iegūti noziedzīga nodarījuma rezultātā vai iesaistīti noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijā, terorisma finansēšanā vai šādu darbību mēģinājumā, saskaņā ar klienta norādījumu:
 - tiek pārskaitīti uz šā paša klienta norēķinu kontu citā kredītiestādē,
 - tiek pārskaitīti uz kontu, no kura naudas līdzekļi iepriekš saņemti,
 - tiek izmaksāti skaidrā naudā, ja klientam nav norēķinu konta citā kredītiestādē vai nav iespējams veikt pārskaitījumu uz kontu, no kura naudas līdzekļi iepriekš saņemti.

Vai tiešām jaunas prasības?

Pienācis laiks pielāgoties klientu identifikācijas prasībām kredītiestādēs

Artūrs Surmovičs,
BDO Law vecākais jurists

Viens no pēdējā laikā aktuālākajiem tematiem banku nozarē bija jaunās prasības attiecībā uz klientu identifikāciju. Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likuma perspektīvā,

finanšu resursu patēriņš.

Proti, konta atvēršana (neatkarīgi no tā, vai tas ir norēķinu konts vai darījumu konts) un darījuma veikšana šobrīd var prasīt ilgāku laiku, nekā tas bija iepriekš, it īpaši, ja viena no darījuma pusēm ir nerezidents. Arī komisiju apmērs par norēķinu konta atvēršanu dažās bankās ir ievērojami pieaudzis. Tas ir saistīts ar to, ka bankās krietni rūpīgāk nekā iepriekš

ņemts lēmums slēgt noteiktu darījumu vai investēt.

Bankas klientiem ir būtiski saprast to, ka šīs prasības nav banku iegriba, bet likuma prasības, kuru godprātīga ievērošana ne tikai sekmē Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likumā noteikto mērķu sasniegšanu, bet arī ceļ gan konkrētās bankas, gan Latvijas finanšu sistēmas prestižu. Ne-

veikšanas jāvelta pienācīga uzmanība tam, lai sagatavotos klientu identifikācijas procedūrām, veltot ne mazāku uzmanību un rūpību, kāda tiek veltīta darījuma priekšmeta izvērtēšanai un darījuma aspektu saskaņošanai.

Klienta identifikācijas procedūras notiek ievērojami ātrāk, ja bankas klients pirms darījuma veikšanas vai konta atvēršanas sagatavo attiecīgo dokumentu bāzi. Proti, banka var daudz ātrāk un efektīvāk veikt nepieciešamās procedūras, ja klients konta atvēršanas gadījumā sniedz skaidru redzējumu par uzņēmuma plānoto saimniecisko darbību, konta nepieciešamību, plānotajiem apgrozījumiem un darījuma partneriem, sākotnējā finansējuma avotiem, apstiprinot to ar attiecīgiem do-

” Būtiski saprast to, ka prasības nav banku iegriba, bet likuma prasības, kuru godprātīga ievērošana ne tikai sekmē Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likumā noteikto mērķu sasniegšanu, bet arī ceļ gan konkrētās bankas, gan Latvijas finanšu sistēmas prestižu.

Dienas Bizness, 2016. gada 8.decembris

Ietekme uz tranzītbiznesu

«Smieklīgākais šajā stāstā ir tas, ka visi tranzītbiznesa treideri atbilst šādu augsta riska klientu un čaulas kompāniju pazīmēm, norāda kāds nozares spēlētājs, piebilstot, ka tādā veidā uzņēmumi, optimizējot nodokļus, darbojas visā Eiropā»

Dienas Bizness, Pārcentība banku caurspīdīguma jomā iesit tranzītam
2018. gada 4. aprīlis

Sliktās prakses piemēri

Atsevišķas komercbankas mēdz:

- *A priori* uzskatīt nerezidentu korporatīvos klientus par čaulas veidojumiem;
- Patvaļīgi iesaldēt kontus;
- Pieprasīt prettiesiskas komisijas maksas par naudas līdzekļu pārskaitījumiem.

Tāpat uzņēmumi saskaras ar situāciju, ka to konti tiek slēgti un tiek pieprasīta saistību pirmstermiņa izpilde, sīkākus skaidrojumus bankai nesniedzot.

Trīs jautājumi bankas klientam

- Vai mans uzņēmums vai saimnieciskā darbība atbilst bankas klientu profilam un stratēģijai?
- Vai mana saimnieciskā darbība ir pārskatāma un saprotama?
- Vai esmu gatavs sadarboties ar banku?

Sliktās prakses piemēri

Atsevišķas komercbankas mēdz:

- *A priori* uzskatīt nerezidentu korporatīvos klientus par čaulas veidojumiem;
- Patvaļīgi iesaldēt kontus;
- Pieprasīt prettiesiskas komisijas maksas par naudas līdzekļu pārskaitījumiem.

Tāpat uzņēmumi saskaras ar situāciju, ka to konti tiek slēgti un tiek pieprasīta saistību pirmstermiņa izpilde, sīkākus skaidrojumus bankai nesniedzot.

Kontakti

Artūrs Surmovičs

Vecākais jurists

ZAB «BDO Law»

E-pasts: arturs.surmovics@bdolaw.lv

Tālr.: +371 20268125

www.bdolaw.lv